

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Horáka a soudců Mgr. Zory Telecké a JUDr. Dušana Schinzela ve věci

žalobců:

a) A.N., narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátkou JUDr. Zdeňkou Jedličkovou
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno

b) Ing. V.V., narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátkou JUDr. Zdeňkou Jedličkovou
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno

c) M.B., narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátkou JUDr. Zdeňkou Jedličkovou
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno

proti

žalovaným:

1. Dr. Ing. T.K., narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátem JUDr. Stevem Georgesem
sídlem Lidická 693/5a, 602 00 Brno

2. Y.K., narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem JUDr. Stevem Georgesem
sídlem Lidická 693/5a, 602 00 Brno

o povolení nezbytné cesty, eventuálně o určení

o odvolání žalobkyně a), žalobce b), žalobkyně c), 1. žalovaného a 2. žalované proti rozsudku Okresního soudu Brno-venkov (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 26. 2. 2021, č. j. 7 C XXXXX/2017-407, ve spojení s rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 22. 3. 2021, č. j. 7 C XXXXX/2017-413

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích I. a II. **mění** takto:

- a) Žaloba, kterou se žalobkyně a), žalobce b) a žalobkyně c) domáhali, aby soud povolil nezbytnou cestu přes pozemek p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX ke spojení pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba XXXXX, to vše v katastrálním území XXXXX s veřejnou cestou na pozemku p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX, se zamítá.
- b) Žaloba, kterou se žalobkyně a), žalobce b) a žalobkyně c) domáhali, aby soud určil, že pozemek p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX je zatížen věcným břemenem ve prospěch pozemku p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX, a to právem cesty přes pozemek p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX v šíři dvou metrů od pozemku p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX k pozemku p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX, podle kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964 uzavřené mezi A.B., A.B., F.W. a J.W.a podle geometrického (polohopisného) plánu ze dne 23. 1. 1964, číslo zakázky XXXXX, vypracovaného Střediskem geodzie pro okres Brno-venkov, se zamítá.

II. Žalobkyně a), žalobce b) a žalobkyně c) **jsou povinni** společně a nerozdílně zaplatit 1. žalovanému a 2. žalované oprávněným společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 140 873,65 Kč k rukám advokáta 1. žalovaného a 2. žalované do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalobkyně a), žalobce b) a žalobkyně c) **jsou povinni** společně a nerozdílně zaplatit České republice – Okresnímu soudu Brno-venkov 100 % náhrady nákladů řízení, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci usnesení Krajského soudu v Brně, jímž bude výše této náhrady nákladů řízení určena.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 26. 2. 2021, č. j. 7 C XXXXX/2017-407, soud prvního stupně povolil nezbytnou cestu přes pozemek p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX, a to formou věcného břemene služebnosti cesty (podle geometrického plánu č. 1595-202/2016 vyhotoveného obchodní společností Geomark s.r.o.), spočívající v právu každého vlastníka pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba č.e. XXXXX, to vše v katastrálním území XXXXX, a každé osobě oprávněné k užívání budovy č.e. XXXXX či její části dopravovat se přes služební pozemek p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX lidskou silou či motorovými vozidly k pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je budova č.e. XXXXX, to vše v katastrálním území XXXXX; uložil žalobcům rovným dílem zaplatit žalovaným částku 200 000 Kč jako úplatu za zřízení shora popsaného věcného břemene služebnosti cesty (výroky I. a II.) a uložil žalovaným, aby zaplatili žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 143 837 Kč (výrok III.).
2. Rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 22. 3. 2021, č. j. 7 C XXXXX/2017-413, soud prvního stupně doplnil rozsudek soudu prvního stupně ze dne 26. 2. 2021, č. j. 7 C XXXXX/2017-407, o výrok, kterým žalovaným uložil povinnost zaplatit státu náhradu nákladů řízení ve výši 2 180 Kč.

3. Všechny nemovité věci uvedené v odůvodnění tohoto rozsudku se nacházejí v katastrálním území XXXXX, a proto při označení těchto nemovitých věcí již dále nebude uváděn název katastrálního území.
4. Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobci domáhali, aby soud povolil nezbytnou cestu přes pozemek p.č. XXXXX ke spojení pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba XXXXX s veřejnou cestou na pozemku p.č. XXXXX. Pro případ zamítnutí této žaloby se žalobci domáhali, aby soud určil, že pozemek p.č. XXXXX je zatížen věcným břemenem ve prospěch pozemku p.č. XXXXX, a to právem cesty přes pozemek p.č. XXXXX v šíři dvou metrů od pozemku p.č. XXXXXk pozemku p.č. XXXXX, podle kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964 uzavřené mezi A.B., A.B., F. a J.W. a podle geometrického (polohopisného) plánu ze dne 23. 1. 1964, číslo zakázky XXXXX, vypracovaného Střediskem geodezie pro okres Brno-venkov,
5. Proti tomuto rozsudku podali odvolání žalobci, neboť nesouhlasili s výší úplaty stanovené soudem prvního stupně za povolení nezbytné cesty. Navrhli, aby byla nezbytná cesta povolena a bylo rozhodnuto o přiměřené náhradě za povolení této nezbytné cesty.
6. Proti tomuto rozsudku podali odvolání žalovaní. Namítli, že soud prvního stupně nesprávně vyhodnotil možnost přístupu na pozemky žalobců přes jiné pozemky, nesouhlasili s rozsahem soudem povolené nezbytné cesty formou věcného břemene a nesouhlasili s výší úplaty za povolení nezbytné cesty. Navrhli, aby byl rozsudek soudu prvního stupně změněn a žaloba v celém rozsahu zamítnuta.
7. Krajský soud v Brně [dále jen „odvolací soud“ – § 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“)] po zjištění, že odvolání byla podána osobami k tomu oprávněnými (§ 201 o. s. ř.), že směřují proti rozhodnutí, proti němuž jsou přípustná (§ 201, § 202 a contrario o. s. ř.), a že byla podána včas (§ 204 o. s. ř.), v souladu s § 212 a § 212a o. s. ř. přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, řízení jeho vydání předcházející, správnost skutkových zjištění a jejich právního posouzení, nařídil k projednání odvolání jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.) při němž zopakoval a doplnil dokazování (§ 213 odst. 2, 4 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro změnu rozsudku soudu prvního stupně.
8. **Ke skutkovým zjištěním:**
9. Odvolací soud podle § 213 odst. 2, 4 o. s. ř. zopakoval a doplnil dokazování.
10. Soud prvního stupně dne 5. 4. 2018 provedl k důkazu ohledání pozemků p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX. Toto ohledání provedla vyšší soudní úřednice, a to na základě pověření soudkyně ze dne 8. 1. 2018. V řízení před soudem prvního stupně v nyní projednávané věci podle § 36a odst. 1, 2, § 36d odst. 2 a § 117 odst. 1 o. s. ř. dokazování provádí soudce (samosoudce). Dokazování se provádí při jednání (§ 115 až 119a o. s. ř.) a i když se ohledání provádí na místě (§ 130 odst. 2 o. s. ř.) stále se jedná o vedení jednání o věci samé. Vyšší soudní úřednice nemůže vést jednání ve věci samé [§ 11 písm. a) zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů], a proto nemohla provést ani ohledání shora popsaných pozemků. Jde o vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a proto odvolací soud v průběhu odvolacího řízení zjednal nápravu tak, že ohledání těchto pozemků provedl sám.
11. Odvolací soud doplnil dokazování geometrickým plánem číslo 1914-161/2022 pro vymezení rozsahu věcného břemene k části pozemku vyhotoveným obchodní společností G.K.S. spol. s r.o., který byl ověřen znalcem Ing. Pavlem Vašíčkem dne 22. 9. 2022, zaměřením skutečného stavu pozemku p.č. XXXXX provedeným Ing. Tomášem Karbáčem ze dne 10. 11. 2022, číslo 288/2022, včetně fotografické dokumentace k tomuto zaměření, znaleckým posudkem ze dne 30. 9. 2023, číslo 055567/2023, zpracovaným Ing. Michalem Radimským, Ph.D., a výpisy z katastru nemovitostí.

12. Z důkazů provedených soudem prvního stupně a odvolacím soudem byla učiněna následující skutková zjištění:

- a) geometrickým (polohopisným) plánem na rozdělení pozemku p.č. XXXXX, číslo zakázky XXXXX, vyhotoveným Střediskem geodézie pro okres Brno-venkov ze dne 23. 1. 1964 (dále jen „geometrický plán z roku 1964“) byl rozdělen pozemek p.č. XXXXX. Nově vzniklé parcely byly označeny p.č. XXXXX, XXXXXa XXXXX. Rozdělení je patrné z níže uvedeného výřezu z geometrického plánu z roku 1964:

XXXXX

Vlastníky těchto pozemků a dále pozemku p.č. XXXXX byli v lednu roku 1964 manželé A.B. a A.B. Tyto skutečnosti byly zjištěny z geometrického plánu z roku 1964 a kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964.

- b) v současné době jsou shora uvedené pozemky v katastru nemovitostí označeny odlišně od stavu zápisu v pozemkové knize v lednu roku 1964. Srovnání označení pozemků je následující:
- pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX odpovídá původnímu pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX,
 - pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX odpovídá původnímu pozemku p.č. XXXXX/2,
 - pozemek p.č. XXXXX, pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX odpovídá původnímu pozemku p.č. XXXXX,
 - pozemek p.č. XXXXX odpovídá pozemku p.č. XXXXX.

Označení pozemků podle současného stavu v katastru nemovitostí je patrné z níže uvedeného výřezu katastrální mapy:

XXXXX

- c) dne 7. 2. 1964 uzavřeli A.B. a A.B. (jako prodávající) a F.W. a J.W. (jako kupující) kupní smlouvu, na základě které F.W. a J.W. zakoupili od A.B. a A.B. p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX). V článku IV. této smlouvy bylo konstatováno, že k pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX nebyla původně zřízena cesta, a proto bylo ujednáno, že účastníci smlouvy souhlasí, aby podle geometrického plánu z roku 1964 byla zřízena cesta vedoucí od pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX) v šíři dvou metrů, jak je uvedeno v geometrickém plánu z roku 1964. V geometrickém plánu z roku 1964 bylo uvedeno, že na pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX se zřizuje služebnost tak, jak je v tomto geometrickém plánu vyznačena. Dále bylo ujednáno, že smlouva nabývá účinnosti dnem schválení nadřízenými orgány (článek V. této smlouvy). Souhlas Okresního národního výboru v Brně byl udělen dne 1. 3. 1964. Do poplatkového rejstříku Státního notářství Brno-venkov (registrace) byla smlouva zapsána (registrována) dne 14. 3. 1964. Tyto skutečnosti byly zjištěny z této kupní smlouvy a geometrického plánu z roku 1964.
- d) dne 15. 2. 1972 uzavřeli F.W. a J.W. (jako prodávající) a M.V. a V.V. (jako kupující) kupní smlouvu, na základě které M.V. a V.V. zakoupili od F.W. a J.W. pozemek p.č. XXXXX, z něj dříve vyčleněný pozemek p.č. st. XXXXX a stavbu č.e. XXXXX, postavenou na pozemku p.č. st. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba č.e. XXXXX). Souhlas Obvodního národního výboru XXXXX byl udělen dne 9. 3. 1972 a smlouva byla registrována státním notářstvím dne 21. 3. 1972 pod č. Reg. I 389/72. Tyto skutečnosti byly zjištěny z této smlouvy.

- e) žalobci a), b), c) se stali spoluvlastníky pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba č.e. XXXXX, na základě usnesení Městského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2010, sp. zn. 85 D 570/2009, které nabylo právní moci dne 26. 6. 2010, a na základě darovací smlouvy ze dne 16. 5. 2011. Právní účinky vkladu vlastnického práva k těmto nemovitým věcem do katastru nemovitostí podle darovací smlouvy nastaly ke dni 30. 5. 2011. Velikost spoluvlastnického podílu žalobkyně a) je 6/8, žalobce b) 1/8 a žalobkyně c) 1/8. Tyto skutečnosti byly zjištěny z výpisu z katastru nemovitostí.
- f) dne 18. 6. 1968 uzavřeli A.B. a A.B. (jako prodávající) a J.S. a M.S. (jako kupující) kupní smlouvu, na základě které A.B.a A.B. prodali J.S. a M.S. do bezpodílového spoluvlastnictví manželů pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX). Obvodní národní výbor Brno-venkov udělil k této smlouvě souhlas dne 18. 6. 1968. Smlouva byla registrována Státním notářstvím Brno-venkov dne 21. 6. 1968 pod č. reg. I 844/68. V článku II. této smlouvy byly prodávané pozemky popsány též s odkazem na geometrický plán z roku 1964. Tyto skutečnosti byly zjištěny z této smlouvy.
- g) usnesením Městského soudu v Brně ze dne 1. 10. 1999, č. j. 59 D 901/99-67, v řízení o dědictví po J.S., bylo rozhodnuto o vypořádání zaniklého společného jmění manželů (manželů S.) tak, že jednu polovinu nemovitých věcí, a to pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX a stavby č.e. XXXXX postavené na pozemku p.č. XXXXX, nabyla M.S. a zbývající jednu polovinu těchto nemovitých nabyla M.S. na základě soudem schválené dědické dohody. Tyto skutečnosti byly zjištěny z tohoto usnesení.
- h) dne 22. 2. 2000 uzavřela M.S. (jako prodávající) s D.Ch. a J.Ch. (jako kupujícími) kupní smlouvu, na základě které M.S. prodala D.Ch. a J.Ch. do jejich společného jmění manželů pozemek p.č. XXXXX, pozemek p.č. XXXXX a stavbu č.e. XXXXX postavenou na pozemku p.č. XXXXX. Tyto skutečnosti byly zjištěny z této smlouvy. Právní účinky vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí nastaly dnem 25. 2. 2000. Tyto skutečnosti byly zjištěny z této smlouvy.
- i) dne 13. 6. 2017 uzavřeli D.Ch. a J.Ch. (jako dárci) a 1. žalovaný a 2. žalovaná (jako obdarovaní) darovací smlouvu, kterou D.Ch. a J.Ch. pozemek p.č. XXXXX, pozemek p.č. XXXXX, jehož součástí byla stavba č.e. XXXXX, darovali do společného jmění 1. žalovaného a 2. žalované. Právní účinky zápisu vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí nastaly ke dni 14. 6. 2017. Tyto skutečnosti byly zjištěny z výpisu z katastru nemovitostí.
- j) dne 1. 8. 1970 byla mezi vlastníky pozemku p.č. 501, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX uzavřena smlouva, kterou bylo ujednáno, že studna na pozemku p.č. XXXXX je společným vlastnictvím všech vlastníků pozemků, kteří mají rovné právo na čerpání vody ze studny a současně povinnost k její údržbě s tím, že náklady na údržbu společné studny nesou všichni vlastníci rovným dílem. Dále bylo ujednáno, že tyto povinnosti a práva přecházejí v případě změny majitelů pozemků a chat na nich postavených i na nové majitele v plném rozsahu. Tyto skutečnosti byly zjištěny z této smlouvy a nákresu, který je její součástí.
- k) dopisem ze dne 3. 2. 2016 žalobkyně a) vyzvala právní předchůdce žalovaných k jednání, které mělo směřovat k uzavření smlouvy o zřízení práva věcného břemene – služebnosti stezky a cesty přes pozemek p.č. XXXXX ve prospěch pozemku p.č. XXXXX a XXXXX. Tento dopis byl právním předchůdcům žalovaných doručen dne 5. 2. 2016. Tyto skutečnosti byly zjištěny z dopisu ze dne 3. 2. 2016 a dodejky ze dne 5. 2. 2016.
- l) dopisem ze dne 25. 7. 2016 žalobkyně a) opakovaně vyzvala právní předchůdce žalovaných k uzavření smlouvy o zřízení práva věcného břemene – služebnosti stezky a cesty přes pozemek p.č. XXXXX ve prospěch pozemku p.č. XXXXX a XXXXX. Tato výzva byla právním

předchůdcům žalovaných doručena dne 3. 8. 2016. Tyto skutečnosti byly zjištěny z dopisu ze dne 25. 7. 2016 a dodejky ze dne 3. 8. 2016.

- m) dopisem ze dne 8. 8. 2016 1. žalovaný jako zástupce jeho právních předchůdců sdělil žalobkyni a), že přístup na pozemek p.č. XXXXX nelze řešit přes pozemek p.č. XXXXX jako nezbytnou cestu, neboť to neodpovídá skutečnému stavu, protože žalobkyně a) přístup na pozemek p.č. XXXXX realizuje jinou cestou. Tyto skutečnosti byly zjištěny z tohoto dopisu.
- n) svědkyně Z.K. (dále jen „svědkyně K.“) a svědek J.K. (dále jen „svědek K.“) navštěvovali danou lokalitu od svého dětství. Jejich rodiče vlastnili pozemek p.č. XXXXX, pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX, který se nachází (při pohledu od pozemku p.č. XXXXX – veřejná cesta) nad pozemky p.č. XXXXX a p.č. XXXXX. Následně se oba svědci stali spoluvlastníky těchto pozemků. Svědkyně K. lokalitu navštěvovala pravidelně do roku 2017 a přístup realizovala přes pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX. Stejným způsobem měl zajištěn přístup na tyto pozemky i svědek K.. Oba svědci potvrdili, že přes pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX byl realizován přístup pěším způsobem i prostřednictvím osobních motorových vozidel. Naposledy svědkyně K. jela přes pozemek p.č. XXXXX motorovým vozidlem v roce 2010. Pak již jízdu motorovým vozidlem nerealizovala, neboť cesta byla zanedbaná. Svědkyně K. potvrdila, že na konci roku 2017 si chtěla zajistit přístup na své pozemky prostřednictvím přístupu přes pozemek p.č. XXXXX. Tento přístup jí umožněn nebyl, neboť brána na pozemku byla uzamčena řetězem a na chatu se nedostala. Její výpověď potvrdil i svědek K., který byl pokusu o průchod přes pozemek p.č. XXXXX přítomen. Tyto skutečnosti byly zjištěny z výsledku svědkyně K. a svědka K..
- o) syn žalovaných svědek D. K. (dále jen „svědek K.“) na pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavby č.e. XXXXX, bydlel od roku 2008 do roku 2018 a od roku 2013 s ním žila na těchto pozemcích též svědkyně S. S. (dále jen „svědkyně S.“). V období od roku 2013 do roku 2018 svědkyně S. zamykala malou branku dole a bránu nahoře v době, kdy odjížděli z pozemku. Spodní velká brána byla zamknuta trvale. Svědek K. žalobkyni a) průchod přes pozemek p.č. XXXXX (v době, kdy užíval pozemek p.č. XXXXX) neumožnil. Tyto skutečnosti byly zjištěny z výsledku svědkyně S. a svědka K..
- p) pozemek p.č. XXXXX je od pozemku p.č. XXXXX, na kterém se nachází veřejná cesta, oddělen drátěným pletivem (plotem). Vstup na pozemek p.č. XXXXX je zabezpečen brankou a bránou. Šíře brány je 3,10 m. Za bránou je na pozemku p.č. XXXXX situována cesta směřující ke stavbě postavené na pozemku p.č. XXXXX a směrem k pozemku p.č. XXXXX. Cesta na pozemku p.č. XXXXX je zakončena bránou, která tvoří součást oplocení mezi pozemkem p.č. XXXXX a pozemkem p.č. XXXXX. Pozemek p.č. XXXXX je zanedbaný a zarostlý náletovými dřevinami. Na pozemku p.č. XXXXX se nachází značně zanedbaná a poškozená chata. Mezi pozemkem p.č. XXXXX a pozemkem p.č. XXXXX je postaven plot, který je tvořen drátěným pletivem. Výškový rozdíl mezi oběma pozemky činí cca 1,5 m. Pozemek p.č. 1560 je u pozemku p.č. XXXXX ukončen strmým srázem. Mezi pozemkem p.č. XXXXX a pozemkem č. XXXXX se nachází uzamčená brána a zbytky oplocení (drátěné pletivo). Tyto skutečnosti byly zjištěny ohledáním těchto pozemků, které proběhlo dne 23. 11. 2021.
- q) na pozemku p.č. XXXXX, na pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX se nachází veřejně přístupná cesta za účelem zajištění přístupu k okolním pozemkům, které sousedí s těmito pozemky. V katastru nemovitostí je u těchto pozemků uveden druh pozemku: ostatní komunikace a způsob využití: ostatní komunikace. Pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX jsou od veřejné cesty odděleny nízkou dřevěnou bránou a na pozemku p.č. XXXXX je postavena chata. Tyto skutečnosti byly zjištěny ohledáním těchto pozemků, které proběhlo dne 23. 11. 2021 a z výpisů z katastru nemovitostí.

r) současná konfigurace terénu pozemku p.č. XXXXX v části vymezené geometrickým plánem č. 1914-161/2022 neumožňuje průjezd osobních dvoustopých motorových vozidel na pozemek p.č. XXXXX, a to z důvodu podélného sklonu a povrchu terénu. Z půdorysného pohledu je cesta optimálně umístěna na pozemku p.č. XXXXX, nicméně výškový rozdíl neumožňuje dosažení podélných sklonů, které by byly vhodné pro průjezd osobních motorových vozidel. Jiné umístění cesty na pozemku p.č. XXXXX není možné, neboť tato cesta vede kolmo na vrstevnice, a i jinde na pozemku p.č. XXXXX by musela překonávat vysoký výškový rozdíl. V úseku zpevněném betonovou kolejovou úpravou je sklon nejvýše 24,5 %, nejméně 18 %. V úseku od úrovně objektu postaveného na pozemku p.č. XXXXX výše směrem k pozemku p.č. XXXXX, kde je částečně zpevněný a částečně nezpevněný kolejový povrch, se podélné sklony pohybují od 20,5 % do 27 %. Znalec Ing. Michal Radimský, Ph.D., uvedl, že pokud by došlo ke zpevnění cesty asfaltovým nebo betonovým povrchem, některá osobní vozidla by tímto podélným sklonem za dobrých klimatických podmínek projela. Směrodatné (průměrné) osobní vozidlo však pravděpodobně nikoli. Tyto skutečnosti byly zjištěny ze znaleckého posudku ze dne 30. 9. 2023, č. 055567/2023, k jehož podání byl ustanoven odvolacím soudem Ing. Michal Radimský, Ph.D., znalec z oboru stavebnictví, odvětví stavby dopravní.

13. **K právnímu posouzení:**

14. Základním předpokladem pro povolení nezbytné cesty podle § 1029 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) je absence dostatečného spojení nemovité věci s veřejnou cestou. Proto se nejprve odvolací soud zabýval tím, zda žalobcům svědčí právo, které by jim zajišťovalo spojení pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX s veřejnou cestou.

15. **K věcnému břemenu:**

16. Právní předchůdci žalobců se stali vlastníky pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX na základě kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964. Tato smlouva byla uzavřena za účinnosti zákona č. 141/1950 Sb., občanský zákoník (dále jen „střední občanský zákoník“). Podle § 111 odst. 1 středního občanského zákoníku se vlastnictví k věcem jednotlivě určeným převádělo už samou smlouvou. Případný zápis do tehdejších pozemkových knih měl povahu pouze deklaratorní. Jinými slovy řečeno, pro převod vlastnického práva nebylo třeba, aby byl proveden zápis do tehdejší pozemkové knihy.

17. V článku V. kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964 bylo ujednáno, že smlouva nabývá účinnosti dnem schválení nadřízenými orgány. Souhlas Okresního národního výboru v Brně byl udělen dne 1. 3. 1964 a registrace převodu byla provedena dne 14. 3. 1964 Státním notářstvím Brno-venkov. Lze proto uzavřít, že kupní smlouva ze dne 7. 2. 1964 nabyla účinnosti dne 14. 3. 1964. Tímto dnem přešlo vlastnické právo k pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX) na právní předchůdce žalobců.

18. Stěžejní pro posouzení uplatněného nároku bylo posouzení toho, zda kupní smlouvou ze dne 7. 2. 1964 byla rovněž uzavřena dohoda o zřízení věcného břemene podle § 166 a následujícího středního občanského zákoníku.

19. Odvolací soud po posouzení obsahu kupní smlouvy (a to zejména článku IV.) a dále po posouzení obsahu geometrického plánu z roku 1964, dospěl k závěru, že věcné břemeno bylo smlouvou platně zřízeno. Při výkladu projevu vůle odvolací soud aplikoval § 31 středního občanského zákoníku. Při objasnění vůle nelze vycházet izolovaně pouze z ujednání v článku IV. kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964, ale je třeba přihlídnout i k obsahu geometrického plánu z roku 1964. V něm je totiž zcela jednoznačně uvedeno: „*Na poz. parc. XXXXX a XXXXX se zřizuje služebnost tak, jak je na geom. polobopisném plánu vyznačena*“. Na geometrickém plánu z roku 1964 je cesta vyznačena v šíři dvou metrů od pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX) přes pozemek p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX) a následně též přes pozemek p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX).

- XXXXX). Článek IV. kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964 pak obsahuje projev vůle účastníků, aby byla cesta, vyznačená podle geometrického plánu z roku 1964, zřízena.
20. Nelze rovněž přehlédnout obsah důvodové zprávy k § 167 středního občanského zákoníku, která porovnávala dřívější právní úpravu (účinnou před středním občanským zákoníkem), která rozlišovala mezi služebnostmi a reálnými břemeny. Důvodová zpráva vysvětlovala pojem služebnosti tak, že se jednalo o užívací práva ve prospěch jiného, která zatěžují věc a jejich společným znakem (služebností) je to, že vlastník služebné věci není povinen, aby něco konal, nýbrž toliko, aby snášel vykonávání práva oprávněnou osobou nebo opomíjel, co by jinak jako vlastník činit směl. Proto, pokud bylo v geometrickém plánu z roku 1964 použit termín služebnost, je třeba jej vykládat v souladu i s tehdejší důvodovou zprávou ke střednímu občanskému zákoníku a výkladem termínu „služebnost“ tak, že se jedná o věcné břemeno, které omezuje vlastníka pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX) ve prospěch vlastníka pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX) a to tak, že vlastník pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX), je povinen trpět právo průchodu a průjezdu.
21. Obsah termínu právo cesty je třeba vykládat jako právo, které odpovídá možnosti přes pozemek chodit i jezdit (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2005, sp. zn. 22 Cdo 2667/2004).
22. Odvolací soud proto uzavřel, že úmyslem účastníků kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964 bylo zřídit:
- věcné břemeno odpovídající právu cesty přes pozemek p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX) ve prospěch pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX) v šíři dvou metrů od pozemku p.č. XXXXX(dříve pozemek p.č. XXXXX) k pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX),
 - věcné břemeno odpovídající právu cesty přes pozemek p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX) a přes pozemek p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX) ve prospěch pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX) v šíři dvou metrů od pozemku p.č. XXXXX(dříve pozemek p.č. XXXXX) k pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX (dříve pozemek p.č. XXXXX).
23. Podle § 168 odst. 1 středního občanského zákoníku je třeba pro otázku nabývání práv odpovídajících věcným břemenům použít přiměřeně ustanovení o nabývání vlastnictví (§ 111 a následujícího středního občanského zákoníku). I v případě věcných břemen nebylo třeba k jejich vzniku, aby byla zapsána do pozemkové knihy, nýbrž právo odpovídající věcnému břemenu se nabývalo již smlouvou samotnou. V nyní projednávané věci to znamená, že věcné břemeno vzniklo dne 14. 3. 1964.
24. Toto smluvené věcné právo působilo i vůči třetím osobám, neboť to plyne právě z použitého termínu „služebnost“, který byl uveden v geometrickém plánu z roku 1964. Jinými slovy řečeno, z listiny o zřízení věcného břemene (kupní smlouva ze dne 7. 2. 1964 ve spojení s geometrickým plánem z roku 1964) vyplývá, že má mít toto věcné břemeno právní následky i vůči třetím osobám (§ 29 středního občanského zákoníku).
25. Nakonec byl naplněn i požadavek uvedený v § 40 odst. 2 středního občanského zákoníku, který vyžaduje, aby z listiny o právním úkonu, kterým se zřizuje věcné právo k nemovitosti, bylo patrné, kdy právo vznikne. V článku V. kupní smlouvy, kterým bylo zřízeno věcné břemeno, bylo dohodnuto, že smlouva nabývá účinnosti dnem schválení nadřízenými orgány. Je zde tedy jednoznačné časové určení, kdy právo vzniká.
26. S ohledem na výše uvedené proto odvolací soud uzavřel, že za účinnosti středního občanského zákoníku dne 14. 3. 1964 bylo sjednáno věcné břemeno, které zajišťovalo vlastníkům pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX) právo cesty přes pozemek p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX) za účelem spojení pozemku p.č. XXXXX(nyní pozemek

p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX) s veřejnou cestou na pozemku p.č. XXXXX (nyní pozemek p.č. XXXXX). Odvolací soud se neztotožňuje s námitkami, které žalovaní vznesli v průběhu řízení před soudem prvního stupně a kterými zpochybňovali platnost ujednání o tomto věcném břemenu.

27. **K námitce promlčení věcného břemene:**

28. Protože odvolací soud dospěl k závěru, že věcné břemeno platně vzniklo, bylo třeba se zabývat námitkou promlčení, kterou žalovaní v průběhu řízení před soudem prvního stupně uplatnili.
29. V řízení bylo prokázáno, že žalovaní, resp. jejich právní předchůdci žalobcům ve výkonu práva věcného břemene bránili.
30. Je proto třeba aplikovat § 633 odst. 1 o. z., podle kterého brání-li osoba zavázaná z věcného břemene výkonu práva, promlčí se věcné břemeno, pokud oprávněná osoba neuplatní své právo do tří let. Toto ustanovení je aplikovatelné též na věcná břemena, která nejsou zapsána do veřejného seznamu. U práv z nezapsaných břemen vylučuje promlčecí lhůta podle § 633 odst. 1 o. z. aplikaci obecné subjektivní promlčecí lhůty podle § 619 a § 629 odst. 1 o. z. I tato práva se nicméně promlčují marným proběhnutím přiměřeně aplikované objektivní promlčecí lhůty podle § 629 odst. 2 o. z. počítané ode dne, kdy povinná osoba začala bránit výkonu práva z věcného břemene. Počátkem, od kdy je třeba počítat lhůtu tří let podle § 633 odst. 1 o. z. je okamžik, kdy osoba zavázaná z věcného břemene brání výkonu práva z tohoto věcného břemene.
31. V nyní projednávané věci bylo zjištěno, že výkonu práva z věcného břemene bylo bráněno ve vztahu k žalobcům nejpozději od počátku roku 2016. Žalobci totiž v žalobě uvedli, že žalovaní začali žalobcům v přístupu na pozemek p.č. XXXXX bránit, a proto je žalobkyně a) vyzvala dopisem ze dne 3. 2. 2016 k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene
32. Nejpozději proto začala běžet tříletá promlčecí lhůta podle § 633 odst. 1 o. z. od okamžiku, kdy žalobkyně a) vyzvala právní předchůdce žalovaných k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene, k čemuž došlo shora uvedeným dopisem ze dne 3. 2. 2016. K tomuto okamžiku byly kumulativně splněny dvě podmínky pro počátek běhu promlčecí doby: 1) zavázaná osoba bránila ve výkonu práva z věcného břemene a 2) oprávněná osoba o tomto bránění nabyla vědomosti, nebo tuto vědomost alespoň mohla a měla nabýt. Promlčecí lhůta proto uplynula nejpozději dne 3. 2. 2019.
33. V řízení bylo též prokázáno, že žalobci jako osoby oprávněné z věcného břemene před uplynutím promlčecí lhůty své právo neuplatnily. Uplatněním práva se rozumí podání návrhu k orgánu veřejné moci (podání žaloby u soudu) na autoritativní uložení korespondující povinnosti osobě zavázané z věcného břemene.
34. V případě, že vlastník služebné věci nerespektuje ujednanou povinnost strpět nebo zdržet se určitého jednání, případně neplní jiné povinnosti nezbytné k výkonu této služebnosti, má oprávněný k dispozici především občanskoprávní negatorní žalobu, jejímž prostřednictvím se může vynucení povinnosti povinného (vlastníka služebné věci) respektovat sjednaný rozsah služebnosti domoci. Před uplynutím promlčecí lhůty žalobci podali dne 21. 2. 2017 pouze žalobu, kterou se domáhali povolení nezbytné cesty. Taková žaloba není uplatněním jejich práva ve smyslu § 633 odst. 1 o. z.
35. Žaloba na určení existence věcného břemene byla podána u soudu prvního stupně až dne 13. 1. 2021, tedy již po uplynutí promlčecí lhůty. Navíc se nejedná o žalobu, kterou by měla být autoritativně uložena korespondující povinnost vyplývající z obsahu věcného břemene, a to osobě zavázané z tohoto věcného břemene. (nejedná se tedy o žalobu předvídanou § 633 odst. 1 o. z.).
36. S ohledem na shora uvedené odvolací soud uzavřel, že podle § 633 odst. 1 o. z. došlo k promlčení věcného břemene (popsaného výše), neboť oprávněné osoby (žalobci) neuplatnili řádně své právo do skončení promlčecí lhůty.

37. **K návrhu žalobců na povolení nezbytné cesty:**
38. Věcné břemeno, které zajišťovalo vlastníkům pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX spojení s veřejnou cestou na pozemku p.č. XXXXX, se promlčelo, což má za následek, že vlastníci pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX nemají dostatečné spojení s veřejnou cestou.
39. Žalobkyně a), žalobce b) žalovaná c) jsou spoluvlastníci pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba č.e. XXXXX. Velikost spoluvlastnického podílu žalobkyně a) je 6/8, žalobce b) 1/8 a žalobkyně c) 1/8.
40. Pozemek p.č. XXXXX je ve společném jmění manželů 1. žalovaného a 2. žalované.
41. Veřejná cesta se nachází na pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX, pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX.
42. Pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX byl historicky využíván k rekreaci. K řádnému užívání tohoto pozemku za účelem rekreace je podle názoru odvolacího soudu třeba, aby měly tyto pozemky spojení s veřejnou cestou pro účel chůze i pro účel průjezdu osobního motorového vozidla. V řízení bylo prokázáno, že tyto pozemky s veřejnou cestou spojeny nejsou, přičemž historicky bylo spojení s veřejnou cestou realizováno přes pozemek p.č. XXXXX, a to jak pro chůzi, tak pro průjezd osobních motorových vozidel.
43. V průběhu řízení vyvstaly pochybnosti, zda aktuální konfigurace terénu pozemku p.č. XXXXX umožňuje průjezd osobních motorových vozidel. V řízení bylo prokázáno, že v minulosti byla cesta na pozemku p.č. XXXXX využívána rovněž osobními motorovými vozidly, nelze ovšem přehlédnout, že současná vozidla jsou kvalitativně jiná než vozidla, která byla užívána k průjezdu přes pozemek p.č. XXXXX v minulosti. Ze znaleckého posudku ze dne 30. 9. 2023, č. 055567/2023, zpracovaného znalcem Ing. Michalem Radimským, Ph.D., zcela jednoznačně vyplývá, že současná cesta na pozemku p.č. XXXXX aktuálně neumožňuje průjezd osobních dvoustopých motorových vozidel směrem na pozemek p.č. XXXXX, a to zejména z důvodu podélného sklonu, neboť v úseku od úrovně objektu postaveného na pozemku p.č. XXXXX směrem k pozemku p.č. XXXXX se podélné sklony pohybují od 20,5 % do 27 %. Odvolací soud se též zabýval možností umístit cestu na jinou část pozemku p.č. XXXXX, avšak znalec uvedl, že současné umístění cesty je optimální vzhledem k možnostem tohoto pozemku, a jiné umístění na tomto pozemku není možné, neboť cesta vede kolmo na vrstevnice, a i jinde na pozemku p.č. XXXXX by musela překonávat vysoký výškový rozdíl. Nelze též přehlédnout závěr znalce, že podle jeho názoru není pravděpodobné, že by ani po celkové opravě současné stávající cesty tato umožňovala díky vysokým podélným sklonům provoz osobních motorových dvoustopých vozidel.
44. Nezbytnou cestu může soud povolit v rozsahu, který odpovídá potřebě vlastníka nemovité věci řádně ji užívat a s náklady co nejmenšími. Tomu v nyní projednávané věci odpovídá právo průchodu a právo průjezdu osobním motorovým vozidlem. Zákon nepřipouští, aby byly povoleny současně dvě nezbytné cesty přes různé pozemky. Jedna odpovídající právu chůze a druhá odpovídající právu průjezdu osobním motorovým vozidlem. Podle § 1033 odst. 1 o. z. obklopuje-li nemovitou věc bez přístupu několik sousedních pozemků, povolí se nezbytná cesta jen přes jeden z nich.
45. Nejpřirozenější přístup z veřejné cesty k pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX by odpovídal přístupu přes pozemek p.č. XXXXX, což by odpovídalo i historickému využití tohoto pozemku a promlčenému věcnému břemenu.
46. Odvolací soud ovšem dospěl k závěru, že přes tento pozemek není možné nezbytnou cestu povolit za účelem průjezdu osobních motorových vozidel, když současně lze právo nezbytné cesty pro účely průjezdu motorových vozidel a současně pro účely chůze realizovat přes jiné sousední pozemky. Další nejbližší veřejná cesta se nachází na pozemku p.č. XXXXX. Spojení s touto

veřejnou cestou ve shora uvedeném rozsahu lze realizovat přes pozemek p.č. XXXXX, pozemek p.č. XXXXX, pozemek p.č. XXXXX a pozemek p.č. XXXXX. Případně i přes pozemek p.č. XXXXX, neboť v horní části tohoto pozemku (u hranice s pozemkem p.č. XXXXX) je sklon pozemku mírnější než v části pozemku p.č. XXXXX, která přiléhá k veřejné cestě p.č. XXXXX. Umístění shora uvedených pozemků je patrné z níže uvedeného výřezu katastrální mapy:

XXXXX

47. Jinými slovy řečeno odvolací soud dospěl k závěru, že nejvhodnější je zřídit cestu přes jiné pozemky než přes pozemek žalovaných p.č. XXXXX, a proto měl soud prvního stupně žalobu na povolení nezbytné cesty správně zamítnout.
48. **K návrhu žalobců na určení, že nemovitá věc je zatížena věcným břemenem:**
49. V nyní projednávané věci se jednalo žalobu s eventuálním petitem. Primární petit byl odvolacím soudem zamítnut a bylo proto třeba, aby bylo rozhodnuto též o eventuálním petitu (žalobě na určení, že pozemek p.č. XXXXX je zatížen věcným břemenem).
50. Na tomto požadovaném určení mají žalobci podle § 80 o. s. ř. naléhavý právní zájem, neboť se jednalo o věcné břemeno, které nebylo zapsáno do katastru nemovitostí, ačkoli platně vzniklo. Při posuzování existence naléhavého právního zájmu tak nelze přehlédnout § 112 středního občanského zákoníku, který ve spojení s § 168 odst. 1 středního občanského zákoníku předpokládá, že věcná břemena budou zapsána do tehdejší pozemkové knihy, i když tento zápis měl povahu pouze deklaratorní.
51. Žaloba na určení existence věcného břemene byla zamítnuta, neboť toto věcné břemeno se podle § 633 odst. 1 o. z. promlčelo.
52. Odvolací soud proto podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil výroky I. a II. rozsudku soudu prvního stupně:
- a) zamítl žalobu, kterou se žalobkyně a), žalobce b) a žalobkyně c) domáhali, aby soud povolil nezbytnou cestu přes pozemek p.č. XXXXX ke spojení pozemku p.č. XXXXX a pozemku p.č. XXXXX, jehož součástí je stavba XXXXX, s veřejnou cestou na pozemku p.č. XXXXX, [výrok I. písm. a) tohoto rozsudku],
 - b) zamítl žalobu, kterou se žalobkyně a), žalobce b) a žalobkyně c) domáhali, aby soud určil, že pozemek p.č. XXXXX je zatížen věcným břemenem ve prospěch pozemku p.č. XXXXX, a to právem cesty přes pozemek p.č. XXXXX v šíři dvou metrů od pozemku p.č. XXXXX k pozemku p.č. XXXXX, podle kupní smlouvy ze dne 7. 2. 1964 uzavřené mezi A.B., A.B., F.W. a J.W.a podle geometrického z roku 1964 [výrok I. písm. b) tohoto rozsudku].
53. **K náhradě nákladů řízení mezi účastníky:**
54. Výrok o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů vychází z § 224 odst. 1, 2 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Plně úspěšní žalovaní mají právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému bránění práva proti žalobcům, kteří ve věci úspěch neměli, ve výši 140 873,65 Kč (výrok II. tohoto rozsudku). Tato částka sestává:
- a) ze zaplaceného soudního poplatku za odvolání ve výši 2 000 Kč,
 - b) z mimosmluvní odměny advokáta (za zastupování 1. žalovaného) za 26 úkonů právní služby snížené o 20 % po 2 000 Kč [převzetí a příprava zastoupení, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 10. 7. 2017, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 8. 1. 2018, písemné podání soudu ze dne 18. 1. 2018, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 5. 4. 2018, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 24. 7. 2018, písemné podání soudu ze dne 20. 2. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 21. 2. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 12. 6. 2020, písemné podání soudu ze dne 10. 8. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 28. 8. 2020, účast na jednání

před soudem prvního stupně dne 20. 11. 2020 (jednání trvalo déle než 2 hodiny), písemné podání soudu ze dne 5. 1. 2021, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 15. 1. 2021, písemné podání soudu ze dne 24. 2. 2021, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 26. 2. 2021, odvolání ze dne 13. 4. 2021, účast na jednání před odvolacím soudem dne 23. 11. 2021, písemné podání soudu ze dne 28. 2. 2022, písemné podání soudu ze dne 11. 4. 2022, účast na jednání před odvolacím soudem dne 16. 6. 2022, písemné podání soudu ze dne 1. 12. 2022, účast na jednání před odvolacím soudem dne 23. 1. 2023, písemné podání soudu ze dne 19. 4. 2023, účast na jednání před odvolacím soudem dne 30. 11. 2023] a mimosmluvní odměny advokáta za 1 úkon právní služby snížené o 20 % po 1 000 Kč (účast na jednání před odvolacím soudem dne 6. 12. 2023, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí) podle § 6 odst. 1, § 7 bod 5., § 9 odst. 3 písm. c), § 11 odst. 1 písm. a), d), g), k) odst. 2 písm. f), § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“),

- c) z mimosmluvní odměny advokáta (za zastupování 2. žalované) za 26 úkonů právní služby snížené o 20 % po 2 000 Kč [převzetí a příprava zastoupení, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 10. 7. 2017, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 8. 1. 2018, písemné podání soudu ze dne 18. 1. 2018, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 5. 4. 2018, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 24. 7. 2018, písemné podání soudu ze dne 20. 2. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 21. 2. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 12. 6. 2020, písemné podání soudu ze dne 10. 8. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 28. 8. 2020, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 20. 11. 2020 (jednání trvalo déle než 2 hodiny), písemné podání soudu ze dne 5. 1. 2021, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 15. 1. 2021, písemné podání soudu ze dne 24. 2. 2021, účast na jednání před soudem prvního stupně dne 26. 2. 2021, odvolání ze dne 13. 4. 2021, účast na jednání před odvolacím soudem dne 23. 11. 2021, písemné podání soudu ze dne 28. 2. 2022, písemné podání soudu ze dne 11. 4. 2022, účast na jednání před odvolacím soudem dne 16. 6. 2022, písemné podání soudu ze dne 1. 12. 2022, účast na jednání před odvolacím soudem dne 23. 1. 2023, písemné podání soudu ze dne 19. 4. 2023, účast na jednání před odvolacím soudem dne 30. 11. 2023] a mimosmluvní odměny advokáta za 1 úkon právní služby snížené o 20 % po 1 000 Kč (účast na jednání před odvolacím soudem dne 6. 12. 2023, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí) podle § 6 odst. 1, § 7 bod 5., § 9 odst. 3 písm. c), § 11 odst. 1 písm. a), d), g), k) odst. 2 písm. f), § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“),
- d) náhrady hotových výdajů advokáta za 27 úkonů právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu,
- e) z náhrady advokáta za promeškaný čas při jednání soudu v místě, které není sídlem advokáta, za čas strávený cestou do místa jednání soudu a zpět za čtyři půlhodiny po 100 Kč (jednání před soudem prvního stupně dne 5. 4. 2018 v katastrálním území XXXXX a jednání před odvolacím soudem dne 23. 11. 2021 v katastrálním území XXXXX) podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu,
- f) z náhrady cestovních výdajů advokáta podle 13 odst. 5 advokátního tarifu za cestu osobním automobilem ze sídla advokáta do místa jednání soudu prvního stupně a zpět dne 5. 4. 2018 ve výši 142,11 Kč. Při výpočtu náhrady cestovních výdajů vycházel odvolací soud z následujících údajů: cesta byla provedena osobním motorovým vozidlem tovární značky BMW 530i xDrive, registrační značka XXXXX; vzdálenost XXXXX– XXXXX a zpět 24 km; pohonné hmoty – benzin automobilový 95 oktanů; cena pohonných hmot 30,50 Kč/1 l podle vyhlášky č. XXXXX3/2017 Sb.; průměrná spotřeba 6,3 l/100 km; sazba základní náhrady 4 Kč/1 km podle vyhlášky č. XXXXX3/2017 Sb.

- g) z náhrady cestovních výdajů advokáta podle 13 odst. 5 advokátního tarifu za cestu osobním automobilem ze sídla advokáta do místa jednání odvolacího soudu a zpět dne 23. 11. 2021 ve výši 156,70 Kč. Při výpočtu náhrady cestovních výdajů vycházel odvolací soud z následujících údajů: cesta byla provedena osobním motorovým vozidlem tovární značky BMW 530i xDrive, registrační značka XXXXX; vzdálenost XXXXX – XXXXX a zpět 24 km; pohonné hmoty – benzin automobilový 95 oktanů; cena pohonných hmot 33,80 Kč/1 l podle vyhlášky č. 589/2020 Sb.; průměrná spotřeba 6,3 l/100 km; sazba základní náhrady 4,40 Kč/1 km podle vyhlášky č. 589/2020 Sb.
- h) náhrady za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 24 074,85 Kč podle § 137 odst. 3 o. s. ř.
55. Mimosmluvní odměna advokáta, náhrada hotových výdajů advokáta a náhrada za daň z přidané hodnoty žalovaným nepřísluší za zbývající požadované úkony právní služby popsané v podání žalovaných ze dne 4. 12. 2023, neboť se nejednalo o úkony právní služby potřebné k účelnému bránění práva proti žalobcům, kteří úspěch ve věci neměli.
56. **K náhradě nákladů státu:**
57. O náhradě nákladů státu bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, 2 a § 148 odst. 1 o. s. ř. Žalobci byli v řízení plně neúspěšní, a proto jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit 100 % náhrady nákladů státu. Protože v době vyhlášení rozsudku odvolacího soudu nebyla známa výše nákladů řízení, které stát platil, bylo podle § 155 odst. 1 o. s. ř. rozhodnuto jen o základu náhrady nákladů řízení s tím, že její výše bude určena v samostatném usnesení odvolacího soudu (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, prostřednictvím soudu prvního stupně; takové dovolání je však přípustné pouze tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání není samostatně přípustné proti tomuto rozsudku v části týkající se výroků o nákladech řízení.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí nebo návrh na exekuci.

Brno 6. prosince 2023

JUDr. Jiří Horák v. r.
předseda senátu